
Förord:

Vilken roll spelar bildkonsten för synen på universum? Vilken roll spelar självportättet för hur världen ser ut att se ut? Vad berättar bildkonsten om världen, och vad berättar världen om bildkonsten? Några säkra svar på dessa frågor får ni knappast, men på de följande sidorna framkastar vi några teorier, uppslag eller kanske rena rama vanföreställningar (motsatsen till improvisationer).

Innehåll i detta nummer:

Förord	1
S. Borg. En bild av ett universum av bilder?	2
S. Borg. Se mig i ögonen, se min värld?	4
Meddelande från redaktionen	5

Digital grusväg: Aperiodisk tidskrift. Årgång 21. Nr 1/2022, 2022-03-30. (C) Sixten Borg (redaktion). För publicerat, insänt material gäller (C) dess författare.

Korrespondens: elektronisk post [sixten\(a\)digitalgrusvag.se](mailto:sixten(a)digitalgrusvag.se).

Nätplats: <http://www.digitalgrusvag.se>.

§1. En bild av ett universum av bilder?

=====

Mycket av våra kunskaper om universum bygger på vad vi sett från vår egen planet. Under de senaste decennierna har detta ändrat sig, genom rymdfärder och olika mackapärer som vi skickat ut i rymden som hjälpt oss observera från annat håll än nerifrån marken. Det känns naturligt att tänka att vår bild av universum styrs av utgångspunkten för våra observationer. Jag tror att det är väldigt väl planerat vart dessa rymdresor går, och vart dessa rymdmackapärer far. Vi har en plan. Den påverkar vilken kunskap vi inhämtar, även om vi förstås inte kan veta i förväg vad vi kommer att lära oss av våra observationer.

Föreställ er ett universum skapat av en bildkonstnär, säg en målare. Tänk om en konstnärens tavlor var portaler, så att konstnären kunde observera de miljöer där tavlorna hänger och kan bli sedda! Då skulle de skapa en bild av universum, utifrån konstnären och hans tavlor. Miljöerna som de skulle observera skulle selekteras av verkens egna utseenden, kanske rent av av deras innehåll: Köpare köper vad de tycker om (inbillar jag mig), utifrån vad de har råd med. Det kommer också att finnas personer som fått verk som gåva och inte näns slänga dem ifall de inte tycker om dem.

Om målaren skapar verk som präglas av en viss stil, så har hans universum sannolikt få miljöer som präglas av att ogilla just den stilen (eller för den delen, den konstnären). Så borde det åtminstone vara så länge hans verk köps av dem som tycker om dem. Investerare kan börja köpa verk för att skapa eller bibehålla värde, och kan då göra ett slags intrång i målarens universum. Det blir en monetär störning. Denna störning drabbar knappast oupptäckta amatörer, men däremot kan etablerade och efterfrågade konstnärer drabbas av den. Är det en rimlig målsättning att undvika monetära störningar? Tex att kräva att få granska presumptiva köpare och sälja verk endast till godkända köpare? Då kan man som konstnär behöva mycket plats på vinden, i källaren eller så. Och då präglas ens universum av den typen av lokaler.

Om det är så ett universum skapas, hur ser detta universum ut för dem som existerar där, och försöker förstå sig på sitt universum? Hur präglas deras uppfattning om sitt universum av konstnärens verk? Vore det otrivsamt att vistas i Hieronymus Bosch:s universum? Vore det värre i Gustave Doré:s universum? Och kan invånarna i ett universum avgöra vems universum de vistas i? I vems universum vistas du?

§2. Se mig i ögonen, se min värld?

=====

Nationalmuseum i Göteborg har en självporträttssamling, som utgör en slags nyckel till konstnärernas bildvärld: om den som skapade samlingen mötte var och en av konstnärerna som bidrog med självporträtt, och såg konstnärrens ansikte, så fick samlaren som en sorts kodnyckel till konstnärernas bildvärldar. Genom hur de gestaltade sig själva (och samlaren kände deras anletens utseenden) gav de ledtrådar till hur deras andra motiv som de avbildat såg ut i verkligheten. Kan vi andra dra nytta av denna kodnyckel? Kanske, om vi till konstnärernas självporträtt har ett välliknande foto, så är vi ett steg på vägen. I konstnärsmaterialbutiken Cornérs i Göteborg finns också en självporträttssamling, av modernare snitt. Här finns alltså en unik möjlighet för en analys: icke blott en enda observation utan rent av två. Nu är det väl inte nödvändigtvis så att en konstnärs avbildningssätt är konstant över tid, eller lika mellan olika sorters motiv. Kanske ett självporträtt är en dålig kodnyckel till en landskapsmålning eller en gestaltad mardröm?

§3. Meddelande från redaktionen

=====

Redaktionen har tagit intryck av diverse bibliotek runt om i landet, som anammat fenomenet "Meröppet". Meröppet innebär att biblioteken är tillgängliga för besökare under vissa tider, även när det inte finns personal på plats. För att få komma in måste du vara minst 18 år och först ha registrerat dig. Det förekommer att biblioteken har speciella öppettider även för meröppet. För att få använda meröppet ställs dessutom ett antal andra krav, exempelvis att uppträda trevligt mot andra Meröppetanvändare.

Digital grusvägs redaktion har utgått från precis samma premisser men ändå nått motsatt slutsats. Vi inför därför fenomenet MerStängt. På ej i förväg annonserade tider kommer vi att neka tillträde till redaktionens nätplats och det material som annars är tillgängligt där. Vi kommer även att neka tillträde till redaktionens arkiv under dessa tider. Dock kommer vi att utestänga alla jämlikt oavsett ålder, och vi ställer ej krav på att de utestängda uppträder på något särskilt sätt mot andra utestängda. Till sist kräver vi att oanvändarna icke må ha registrerat sig i förväg. Anmärkning: registrering sker genom att ange redaktionens nätplats i en web-läsare. Bruk av sparade nätbokmärken och länkar till nätplatsen tillhandahållna av söktjänster räknas också som registrering. Protester mot förfarandet kommer att lämnas obeaktade.

#